

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету історії та
міжнародних відносин
Віталій АНДРЕЙКО
» 06 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Освітня програма	Маркетинг
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи психології**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування спеціальності 075 Маркетинг** освітньої програми «**Маркетинг**».

Розробник: *Синишина Вікторія Михайлівна*, професор, кандидат психологічних наук, доктор педагогічних наук, професор кафедри психології.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри психології:

протокол № 11 від 30 червня 2024 р.

Завідувач кафедри Уляна МИХАЙЛИШИН

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету:

протокол № 1 від 16 вересня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

© Синишина Вікторія Михайлівна, 2024 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів –2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	1	1
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Основи психології» є формування у студентів знань щодо розкриття загальних закономірностей та вміння охарактеризувати етапи формування предмета психологічної науки, показувати динаміку та логіку розвитку психологічних концепцій, різних поглядів, які керують поведінкою людини та процесами пізнання навколишнього світу, закони становлення особистості.

Курс «Основи психології» побудований на основі сучасних знань про психіку, фундаментальних тверджень психологічної науки щодо концепцій особистості та діяльності, наукових тверджень про відображувальну, пізнавальну, регулятивну функцію психіки та закономірностей функціонування психіки, її проявів від найпростіших відчуттів до абстрактних пізнавальних процесів, від психічних властивостей особистості до розумових

здібностей та виходить із принципів професійно-діяльничної спрямованості у підготовці майбутніх фахівців.

Курс «Основи психології» спрямований на засвоєння понять «особистість», «діяльність», «пізнавальні процеси», «емоційно-вольова сфера особистості, «пізнавальні процеси», «психологічні властивості особистості.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК1).

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя .

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо .

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи психології» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Вступ до спеціальності «маркетинг» (ОК5).

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Психологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміє збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.	ПР4
Здатний виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	ПР12

Здатний відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	ПР13
Спроможний діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.	ПР15
Здатний демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.	ПР18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).

Метод проблемного викладу, пояснювально-демонстраційний, пошуковий, інтерактивні (кейс-метод) методи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: оцінювання на практичних заняттях, оцінювання самостійної та індивідуальної роботи.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік

Форми поточного контролю: комбіноване (усно-письмове) опитування (усне індивідуальне опитування, участь у вирішенні проблемних професійно-ситуативних завдань), виконання практичних завдань (письмова самостійна робота), тестування, виступ на семінарських заняттях, підготовка тематичної доповіді (реферату, есе чи презентації), перевірка індивідуальних пошуково-творчих завдань, перевірка конспектів опрацьованих джерел.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота по кожній частині дисципліни (змістовні модулі), яка передбачає 3 рівні складності (тести і описові питання).

Форма підсумкового семестрового контролю відбувається у формі усного заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6					50	100
8	8	8	8	8	10						

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12					50	100
8	8	8	8	8	10						

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	40	10	40
Самостійна робота	12	8	8	8
Реферат	1	2	2	2
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється по 50-бальній шкалі. Для цього кожне питання МКР оцінюється у таких шкалах:

1. **Перший рівень складності завдання.** П'ять тестів оцінюються у три бали. **Сума 15 балів.**

2. **Другий рівень складності завдання.** Питання оцінюється у **15 балів.** Відповідь на питання алгоритмічного рівня оцінюється на “відмінно”, коли студент досконало орієнтується в учбовому матеріалі, вміє аналізувати, робить аргументовані висновки, застосовувати навчальну інформацію для осмислення стандартних ситуацій. На оцінку “добре” студент повинен чітко відповідати на запропоновані питання з обов'язкової програми навчання, вміти робити аналіз і висновки, але при висвітленні питання можуть траплятися деякі погрішності. Оцінка “задовільно” ставиться тоді, коли студент частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення й розв'язання

стандартної ситуації. “Незадовільно” - це повне незнання програмного матеріалу.

3. **Третій рівень складності завдання.** Питання оцінюється у **20 балів**. Відповідь на питання творчого рівня оцінюється на “відмінно”, коли студент досконало орієнтується в учбовому матеріалі, усвідомлено застосовує освоєну навчальну й наукову інформацію для осмислення нестандартних проблем, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни, вміє аналізувати різні концепції, робить аргументовані висновки, демонструє власне бачення проблеми й шляхів її розв’язання. На оцінку “добре” студент повинен чітко відповідати на запропоновані питання, демонструючи творчий підхід до виконання поставленого завдання й вільне володіння навчальною інформацією, вміти робити аналіз нестандартних ситуацій і висновки, але при висвітленні питання можуть траплятися деякі погрішності. Оцінка “задовільно” ставиться тоді, коли студент частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення. “Незадовільно” - це повне незнання програмного матеріалу.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Знання студентів оцінюється за такими критеріями: оцінку «відмінно» (**90-100 балів, А**) заслуговує студент, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; 17 - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці,

контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни. Якщо студент не з'явився на екзамен (залік) у визначений час, то у відомості викладач записує його підсумкову модульну оцінку (при умові, що вона ≥ 60 балів) або "не з'явився", якщо ця оцінка становить менше 60 балів.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Психологія як наука

Змістовий модуль 1.

Загальні теоретичні основи психології. Психічні процеси.

Тема 1. Предмет завдання і структура психологічної науки.

Визначення психології. Особливості психології як науки. Предмет та об'єкт психології, їх співвідношення. Особливості психічної реальності. Методологічні, теоретичні та природничі основи психології. Основні групи методів психології. Емпіричні методи психології: спостереження, самоспостереження, експеримент, бесіда, опитування, тестування, аналіз документів та продуктів діяльності, експертна оцінка. Аналітичні методи: кількісні та якісні. Основні розділи психології. Зв'язок з

іншими науками. Значення психологічних знань для людини. Основні психологічні школи XIX–XX-XI ст

Тема 2. Розвиток психіки і свідомості.

Історичний розвиток психіки (філогенез). Пікові стадії розвитку психіки людини. Виникнення первісної свідомості. Типи і форми поведінки організмів. Вікові кризи розвитку людини. Теорії онтогенезу психіки. Психічний розвиток на рівні організму. Психічний розвиток на рівні індивіда. Психічний розвиток на рівні особистості.

Психіка і мозок. Побудова нервової системи людини. Свідомість як найвищий рівень розвитку психіки. Свідомість і несвідоме.

Тема 3. Структура і динаміка розвитку особистості. Особистість у діяльності та спілкуванні.

Поняття особистості в психології. Визначення особистості. Структура особистості. Біологічні й соціальні умови становлення індивідуальності. Спрямованість особистості. Потреби. Інтереси. Ціннісно-смилова сфера особистості. Здібності. Поняття про здібності. Структура здібностей. Загальні та спеціальні здібності. Здібності і задатки. Проблема розвитку здібностей. Здібності і проблема фахової орієнтації. Талант і геній.

Тема 4. Вікові особливості розвитку особистості.

Вікова періодизація розвитку особистості. Вікові кризи. Видатні педагоги про вікову періодизацію. Акселерація.

Тема 5. Відчуття як первинна форма відображення.

Відчуття як пізнавальний процес. Характеристики відчуттів: модальність, інтенсивність, локалізація, тривалість. Загальні властивості відчуттів та особливості їх індивідуальних проявів: пороги чутливості, адаптація, сенсibilізація, синестезія, компенсація, сенсорна депривація. Класифікація відчуттів. Взаємодія відчуттів. Контраст відчуттів.

Тема 6. Сприймання. Сутність та основні якості сприймання.

Сприймання як пізнавальний процес. Фізіологічні основи сприймання. Властивості сприймання. Цілісність, структурність, константність, предметність, осмисленість, узагальненість, апперцепція. Класифікація сприймань. Складні форми сприймання. Ілюзії сприймання. Вікові особливості сприймання. Значення пізнавального процесу сприймання у житті людини.

Модуль 2. Емоційно-вольові процеси, психічні стани Змістовий модуль 2. Управління психічними станами.

Тема 7. Поняття про пам'ять.

Поняття про пам'ять. Загальна характеристика процесів пам'яті. Види пам'яті. Фізіологічні умови пам'яті. Класифікація пам'яті: за модальністю (наочно-образна, рухова, емоційна, словесно-логічна), тривалістю зберігання (миттєва, короткочасна, проміжна, довгострокова), цілями діяльності (мимовільна, довільна). Процеси пам'яті. Теорії пам'яті. Мнемічні властивості пам'яті. Методи розвитку пам'яті. Умови і прийоми підвищення ефективності

пам'яті. Вікові особливості розвитку пам'яті. Розвиток пам'яті у навчальному процесі школярів.

Тема 8. Психологічний механізм уваги.

Увага як форма психічної діяльності. Поняття про увагу. Фізіологічні механізми уваги. Психологічна установка і діяльність. Різновиди уваги та їх порівняльні характеристики. Характерні особливості уваги. Види і властивості уваги. Якість та форми уваги. Уважність як властивість особистості. Значення уваги в діяльності педагога. Вікові особливості розвитку уваги. Розвиток і формування уваги дітей, підлітків та юнаків.

Тема 9. Емоційно-вольові психічні процеси.

Емоційні психічні процеси як основа внутрішнього світу особистості. Відмінність пізнавальних процесів від емоційних. Структура емоційної сфери психічного. Воля та вольові дії. Цілеспрямованість та рішучість особистості. Дисциплінованість як запорука ефективної діяльності. Етапи простого та складного вольового акту. Вольові якості та психологічні фактори їх формування. Свобода волі та відповідальність особистості. Формування вольових якостей на етапах вікового розвитку.

Тема 10. Емоції та почуття.

Відмінності між емоціями та почуттями. Індивідуальні особливості в емоційному житті. Практичні емоції – як основа розвитку особистості.

Тема 11. Негативні психічні стани.

Види емоційних станів: настрій, афект, стрес, фрустрація, афективний стан. Стес першокурсника. Методи та засоби нівелювання негативних психічних станів.

Тема 12. Темперамент.

Поняття про темперамент. Історія вчень про темперамент. Тип вищої нервової діяльності та темперамент. Властивості темпераменту. Характеристика темпераментів. Врахування типу темпераменту дітей у навчально-виховній роботі.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
л		пр	л а б	ін д	с.р.	л		п	л а б	інд	с.р.	
	90	24	20	-	-	46	90	8	4	-	-	78
Модуль 1 . Психологія як наука. Загальні теоретичні основи психології												
Тема 1. Предмет завдання, і структура психологічної науки.	6	2				4	7	2				5

Тема 2. Розвиток психіки і свідомості	8	2	2			4	5					5
Тема 3. Структура і динаміка розвитку особистості. Особистість у діяльності та спілкуванні.	8	2	2			4	7	2				5
Тема 4. Вікові особливості розвитку особистості.	8	2	2			4	14	2	2			10
Тема 5. Відчуття як первинна форма відображення	8	2	2			4	5					5
Тема 6. Сприймання. Сутність та основні якості сприймання.	6	2				4	5					5

Модуль 2. Емоційно-вольові процеси, психічні стани

Тема 7. Поняття про пам'ять	8	2	2			4	5					5
Тема 8. Психологічний механізм уваги.	8	2	2			4	10					10
Тема 9. Емоційно-вольові психічні процеси	8	2	2			4	10					10
Тема 10. Емоції та почуття	8	2	2			4	5					5
Тема 11. Негативні психічні стани. Стрес та його різновиди.	6	2	2			2	14	2	2			10
Тема 12. Темперамент та характер як властивості особистості.	8	2	2			4	3					3
Усього годин	90	24	20	-	-	46	90	8	4	-	-	78

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Тема 2. Розвиток психіки і свідомості	2
2	Тема 3. Структура і динаміка розвитку особистості. Особистість у діяльності та спілкуванні	2
3	Тема 4. Вікові особливості розвитку особистості.	2
4	Тема 5. Відчуття як первинна форма відображення	2
5	Тема 7. Рівень абстрактного пізнання . Мислення та уява	2
6	Тема 8. Поняття про пам'ять	2
7	Тема 9. Психологічний механізм уваги.	2
8	Тема 10. Емоційно-вольові психічні процеси	2
9	Тема 11. Емоції та почуття	2
10	Тема 12. Негативні психічні стани.	2
	Разом	20

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет завдання і структура психологічної науки	4	5
2	Тема 2. Розвиток психіки і свідомості	4	5
3	Тема 3. Структура і динаміка розвитку особистості. Особистість у діяльності та спілкуванні	4	5
4	Тема 4. Вікові особливості розвитку особистості.	4	10
5	Тема 5. Відчуття як первинна форма відображення	4	5
6	Тема 6. Сприймання. Сутність та основні якості сприймання	4	5
7	Тема 7. Рівень абстрактного пізнання . Мислення та уява	4	5
8	Тема 8. Поняття про пам'ять	4	10
9	Тема 9. Психологічний механізм уваги.	4	10
10	Тема 10. Емоційно-вольові психічні процеси	4	5
11	Тема 11. Емоції та почуття	2	10
12	Тема 12. Негативні психічні стани.	4	3
	Разом	46	78

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента з навчальної дисципліни «Психологія» в рамках першого та другого модульного контролю передбачає :
підготовку та захист реферату (**презентація реферату по обраній темі**).

Теми рефератів

Модуль 1 Психологія як наука.

Загальні теоретичні основи психології

1. Розвиток психологічних уявлень у Стародавній Греції .
2. Основні етапи становлення та розвитку психології.
3. Значення психологічних знань для педагогів.

4. Розвиток психологічної науки в Україні.
5. Завдання психології на сучасному етапі суспільно-історичного розвитку.
6. Асиметрія мозку: проблеми досліджень.
7. Прояви свідомості в поведінці, психічних процесах, властивостях і станах людини.
8. Стадії та рівні розвитку психіки та її вплив на поведінку тварин.
9. Свідомість і мозок. Психіка і мозок.
10. Проблема розмежування та диференційного підходу до інстинкту, навичок та інтелекту.
11. Характеристика інтелектуальної поведінки тварин.
12. «Мова» і спілкування тварин.
13. Співвідношення понять "особистість" і "індивідуальність" .
14. Структура особистості у дослідженнях вчених.
15. Теорія активності З. Фрейда .
16. Фундаментальні рушійні сили людської активності .
17. Спрямованість особистості та її роль у формуванні цілісної особистості.
18. Головні групи мотивів особистості.
19. Чинники, що зумовлюють психічний розвиток особистості .
20. Інтереси, їх роль у розвитку особистості.
21. Характеристика цінностей особистості.
22. Мотивація досягнення у концепції Х.Хекхаузена.
23. Характеристика потреб у теорії Мюррея та Маслоу.
24. Психологічна характеристика власної особистості.
25. Характеристика властивостей особистості А. Кречмера.
26. Структура психіки людини за З.Фрейдом.
27. Оптичні ілюзії, механізм їх виникнення. 4. Психологія візуального сприйняття.
28. Теорія архетипів К.Г. Юнга та її значення для розуміння механізмів сприйняття предметного світу.
29. Психологічні класні години (тематика за бажанням).
30. Практичні рекомендації для дітей (вказати вік дитини) щодо розвитку уваги.
31. Практичні рекомендації для дітей (вказати вік дитини) щодо розвитку пам'яті.
32. Практичні рекомендації для дітей (вказати вік) щодо розвитку уяви.
33. Характеристика причин виникнення та основних стадій конфліктів.
34. Шляхи вирішення конфліктів та їх попередження.
35. Масова комунікація, засоби впливу.
36. Способи та методи подолання стресу.
37. Засоби ефективного спілкування.

38. Використання фізіогноміки в професійній діяльності...(на вибір).
39. Ціннісні конфлікти інтересів.
40. Фактори, що визначають гостроту конфлікту.
41. Способи рішення міжособистісних конфліктних ситуацій.
42. Стратегії поведінки учасників конфлікту.
43. Різновиди психічного впливу: зараження, навіювання, наслідування.
44. Розвиток навичок ефективної взаємодії в складних ситуаціях людських відносин. Психологічні основи такту.
45. Типові труднощі та техніка міжособистісного спілкування.
46. Вікова психологія. Характеристика дошкільного періоду 3-6р.
47. Вікова психологія. Характеристика молодшого шкільного періоду 6-10р.
48. Вікова психологія. Характеристика підліткового періоду 10-16р.
49. Вікова психологія. Характеристика періоду юності 16-22 роки.

Модуль2. Емоційно-вольові процеси, психічні стани

1. Особливості мислення первісної людини.
2. Теоретичне та практичне мислення.
3. Візуальне мислення.
4. Творче та критичне мислення.
5. Мислення й творчість.
6. Індивідуальні особливості мислення
7. Методи вивчення й розвитку уяви.
8. Роль уяви у навчальному процесі старших школярів.
9. Удосконалення пам'яті.
10. Основні принципи запам'ятовування нової інформації.
11. Пам'ять і діяльність оператора.
12. Індивідуальний досвід людини та пам'ять.
13. Методи та засоби розвитку пам'яті.
14. Розвиток пам'яті у школярів молодшої школи.
15. Мнемічні процеси та їх роль у житті людини.
16. Удосконалення уваги.
17. Основні принципи запам'ятовування нової інформації.
18. Увага і діяльність оператора.
19. Індивідуальний досвід людини та увага.
20. Методи та засоби розвитку уваги.
21. Розвиток уваги у школярів молодшої школи.
22. Методи розвитку уваги.
23. Увага та її роль у житті людини.
24. Види емоцій та їх роль на життєдіяльність людини.
25. Теорії емоцій.
26. Емоції та сучасна художня творчість.

27. Вплив стресу та дистресу на організм людини.
28. Фізіологічні механізми афекту.
29. Вольова регуляція у юнацькому віці.
30. Дихальна та м'язова релаксація як методи саморегуляції внутрішніх психічних станів.
31. Кризи в житті людини, їх особливості.
32. Вплив кольорів на емоційне сприйняття.
33. Фізіогноміка і темперамент.
34. Сутність та генез афектів людей їх вплив на міжособистісні стосунки.
35. Сутність та генез втоми людини та можливості виходу з даного стану.
36. Види настрою людей, можливості діагностики.
37. Психічне здоров'я людини, його сутність та показники.
38. Афективна сфера особистості.
39. Причини емоційних розладів.
40. Види та наслідки стресів.
41. Засоби профілактики стресу.
42. Характеристика позитивних почуттів.
43. Профілактика образи.
44. Джерела та активатори суму, гніву, радості і здивування.
45. Види почуттів та їх характеристика.
46. Умови виникнення фрустрації.
47. Поняття та ознаки стресу.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Копець Л. В. Психологія особистості. К.: Вид. дім “КиєвоМогилянська академія”, 2007.
2. Максименко С.Д. Загальна психологія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
3. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра, 2020. 564 с.
4. М'ясоїд П. А. Загальна психологія. К.: Вища шк., 2006.
5. Партико Т. Б. Загальна психологія К.: Вид. Дім “ІнЮРЕ”, 2008.
6. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія : навч. посіб. К. : Альма-матер, 2017. 384 с.
7. Скрипченко О. В., Долинська Л. В.. Загальна психологія : підручник для студ. ВНЗ. К. : Каравела, 2019. 464 с.

Додаткова:

1. Зайчук В.О. Розвиток мислення у процесі засвоєння знань. К. : Навчальна книга, 2003. 88с.

2. Корольчук М.С. Основи психології. Опорні конспекти, схеми, методики. К.: Ніка-центр, 2009. 320 с.
3. Корольчук М.С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я. К.: ІНКОС, 2002. 272 с.
4. Корольчук М.С. Психодіагностика. К.: Ельга; Ніка-Центр, 2008. 400 с.
5. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності. К.: Ельга; Ніка-Центр, 2008. 400 с.
6. Лозиця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення. К.: ЕксОБ, 2000.
7. Максименко С.Д. Генеза здійснення особистості. К.: Видавництво ТОВ «КММ», 2006. 240 с.

Інші інформаційні ресурси:

1. <http://psychology-naes-ua.institute/>
2. <https://psylab.info/>
3. <http://psylib.org.ua/>
4. <https://scholar.google.com.ua/>
5. <https://www.gumer.info/>
6. <http://www.nbu.gov.ua/>